

Obsah

Události v EU:	Eurobarometr: Volby do Evropského parlamentu Čechy nezajímají	strana 2
Index prosperity Česka:	Desetina Čechů nemá žádné pojištění	strana 5
Drobnohled:	Odvětvový výhled na rok 2024: Co bude hýbat českou ekonomikou?	strana 6
Téma:	Jak může Česko na Green Dealu vydělat? Pustit se do vývoje a výroby zelených technologií	strana 7
EU dotace a financování:	Dotace na výrobní technologie: co přidat a zvýšit tak svou šanci na získání?	strana 10

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Prosinec 2023

Milí čtenáři,

ve vrcholícím shonu před vánočními svátky se vám do ruky dostává poslední číslo našeho Měsíčníku v tomto roce. Vedle událostí týkající se nejen Evropské unie přináší mimo jiné i výhled do roku 2024 na českou ekonomiku z pohledu jednotlivých odvětví. Některé aspekty Zelené dohody pro Evropu jsou někdy v diskusích vnímány jako hrozby. Ale proč se na to nedívat spíše jako na příležitosti? Pustit se do vývoje a výroby zelených technologií! V některých oblastech je na tom Česko už dnes dobře, jinde se otevírá možnost výrazně přidat.

Z aktuálního vydání Měsíčníku EU aktualit vybíráme:

Události v EU:

- **Česko si podalo již druhou a třetí žádost Evropské komisi o vyplacení peněz z Národního plánu obnovy.** V případě kladného posouzení a splnění podmínek a cílů by Česku bylo vyplaceno 803 milionů eur. V případě první žádosti - Česko již splnilo všechny podmínky pro vyplacení 928 milionů.
- **Český euroskepticismus se ukazuje v plné nahotě ve výsledcích posledního Eurobarometru týkajícího se voleb do Evropského parlamentu, které mají být v červnu příštího roku.** Zatímco necelá polovina obyvatel EU uvedla, že pro ně volit v evropských volbách má „celkem velký význam“, u Čechů to bylo jen 25 %. Více k tématu si nalistujte na stranách 2 a 3 našeho Měsíčníku.
- **Opakované použití obalů a jejich recyklace by měly být snazší a častější, shodli se poslanci Evropského parlamentu na plenárním zasedání ve Štrasburku.** Chtějí tak zastavit stále rostoucí množství odpadu a předejít vzniku zbytečných obalových materiálů. Více k usnesení Evropského parlamentu k recyklaci se dozvíte v Událostech na straně 4.

Index prosperity Česka:

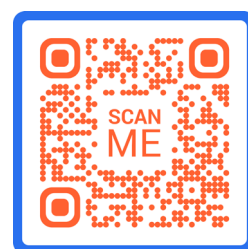
V předchozích číslech našeho Měsíčníku jsme vám v Indexu prosperity, který zpracovávají naši analytici České spořitelny a také Evropy v datech, představili téma týkající se Finančního zdraví, půjček, úvěrů a obecně míry zadluženosti. **V aktuálním čísle Měsíčníku se blíže v rámci Indexu prosperity Česka podíváme na pojištění. Většina Čechů má v sice současnosti zřízený alespoň nějaký typ pojištění, často je však toto pojištění nedostatečné nebo špatně nastavené.** Další informace si naleznete na straně 5 v naší pravidelné rubrice Index prosperity Česka.

Téma:

Pohled na to, jaké příležitosti „nejen“ pro Česku může přinést Green Deal neboli Zelena dohoda pro Evropu, je hlavním tématem našeho Měsíčníku. Dosáhnout cílů Zelené dohody pro Evropu nepůjde bez investic do vývoje a výroby inovativních, nízkouhlíkových technologií. Evropská komise proto navrhla Akt o průmyslu pro nulové čisté emise, jehož cílem je zrychlit vývoj a navýšit produkci strategických nízkouhlíkových technologií, k čemuž má Česko má velmi dobré výchozí. Více k tématu, které jsme pro vás s kolegou Radkem Novákem připravili, naleznete na stranách 7 až 9.

Vážený čtenáři, dovoluji vám popřát poklidné prožití svátků vánočních a do nového roku zdraví, štěstí a úspěchy v osobním i profesním životě.

Tomáš Kozelský

@Research_sporka

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 956 765 439, dnavratil@csas.cz

EU a sektorové analýzy:

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtúsová
+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák
+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Poradenství a strukturální analýzy:

Petr Zahradník
+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13b
140 00 Praha 4
<http://www.csas.cz/research>

Sledujte nás na Twitteru:

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

EURACTIV.cz

Události v EU

Národní plán obnovy: Česko si zažádalo o další peníze. - Eurobarometr: Volby do Evropského parlamentu Čechy nezajímají. - Komise podpořila přístupové rozhovory s Ukrajinou a Moldavskem. - Evropský parlament: Recyklace by měla být snazší a obaly by měly být použity opakovaně.

EKONOMIKA A EURO

Národní plán obnovy: Česko si zažádalo o další peníze

Česko podalo Evropské komisi druhou a třetí žádost o vyplacení peněz z Národního plánu obnovy. Komise má nyní dva měsíce na posouzení, zda země splnila 28 dílčích milníků a cílů. V případě kladného posouzení vyplatí Česku 803 milionů eur (19,5 miliardy korun).

Dosažené milníky hlásí Česko ve čtyřech oblastech. V oblasti digitalizaci bylo zřízeno univerzální kontaktní místo pro jednání s veřejnou správou. V oblasti dopravy se podařilo modernizovat některé tratě, zvýšit bezpečnost železničních přejezdů nebo budovat cyklostezky, chodníky a bezbariérové trasy. V oblasti ochrany životního prostředí Česko hlásí Komisi dokončení projektů protipovodňové ochrany a zadržování vody v lesích. Naplnění cílů uvádí i v oblasti podpory výzkumu a vývoje.

První žádost o výplatu peněz z Národního plánu obnovy podalo Česko loni v listopadu. Letos v lednu Komise potvrdila, že země splnila všechny podmínky pro vyplacení 928 milionů eur (22,6 miliardy korun).

Národní plán obnovy má šest pilířů: Digitální transformaci, ekologickou transformaci a fyzickou infrastrukturu, vzdělávání a trh práce, výzkum, vývoj a inovace, veřejnou správu a zdravotnictví.

Letos v září Evropská komise schválila jeho revidovanou podobu a současně s tím i zvýšení objemu peněz určených pro Česko o 2,2 miliardy eur na 9,2 miliardy eur (223,6 miliardy korun). Z toho 736 milionů eur (17,9 miliardy korun) tvoří peníze z projektu REPowerEU, které mají jít na investice do rozvodné sítě, obnovitelných zdrojů a čisté dopravy. **Peníze z Národního plánu obnovy může Česko čerpat v devíti platbách.**

<https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/cesko-si-zazadalo-o-dalsi-penize-z-planu-obnovy/>

<https://www.planobnovy.cz/>

POLITIKA

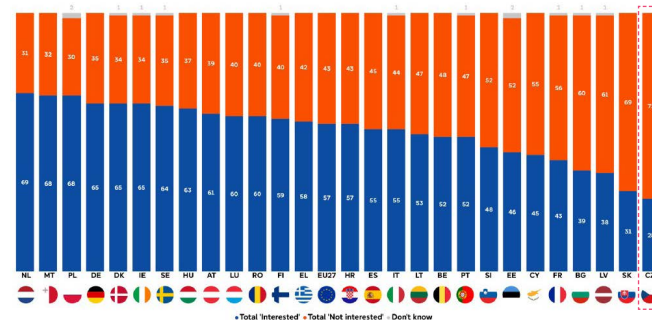
Eurobarometr: Volby do Evropského parlamentu Čechy nezajímají

Češi se o volby do Evropského parlamentu, které se uskuteční v červnu 2024, převážně nezajímají. Ukázal to průzkum, jehož výsledky nyní, šest měsíců před hlasováním, zveřejnil Eurobarometr. **Většina z dotazovaných Čechů nicméně alespoň přibližně věděla, kdy takové volby budou. Celkem 33 % dotazovaných trefilo měsíc i rok, 27 % určilo správně rok.**

Vůbec nejvíce se zajímají o příští volby do EP v Nizozemsku (69 % respondentů), ale také v Polsku či na Maltě (68 %).

Absolutně nejmenší zájem z celé Evropské unie pak mají právě Češi (28 %) a Slováci (31 %).

Jak se ne/zajímáte o volby do EP v červnu 2024?

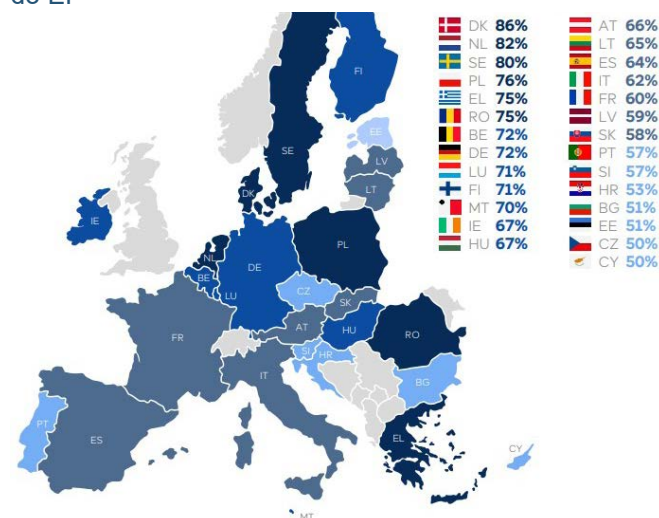

Zdroj: Eurobarometr

Průzkum byl proveden v 27 členských státech EU od konce září do poloviny října letošního roku. Celkem se ho účastnilo přes 26 tisíc lidí, z Česka bylo 1 013 dotazovaných.

Na dotaz, jak je pravděpodobné, že by šli volit, kdyby se hlasování konalo příští týden, odpovědělo 50 % respondentů v Česku, že „celkem pravděpodobně“. Naopak za „celkem nepravděpodobnou“ tuto možnost označilo 25 % dotázaných, zbytek si nevybral ani jednu z variant.

Pravděpodobnost hlasování v nadcházejících volbách do EP

Zdroj: Eurobarometr

Předchozí volby do Evropského parlamentu se konaly v roce 2019, volební účast v České republice byla tehdy téměř nejnižší v rámci EU – hlasovalo 28,72 % voličů.

Jak je pro obyvatele ČR osobně důležité volit v evropských volbách? Zatímco 47 % obyvatel EU uvedlo, že pro ně má „celkem velký význam“ volit do EP, u Čechů to bylo jen 25 %. Pro 48 % Čechů je pak účast ve volbách „středně významná“ a pro 27 % ji přikládá „malý význam“.

Události v EU

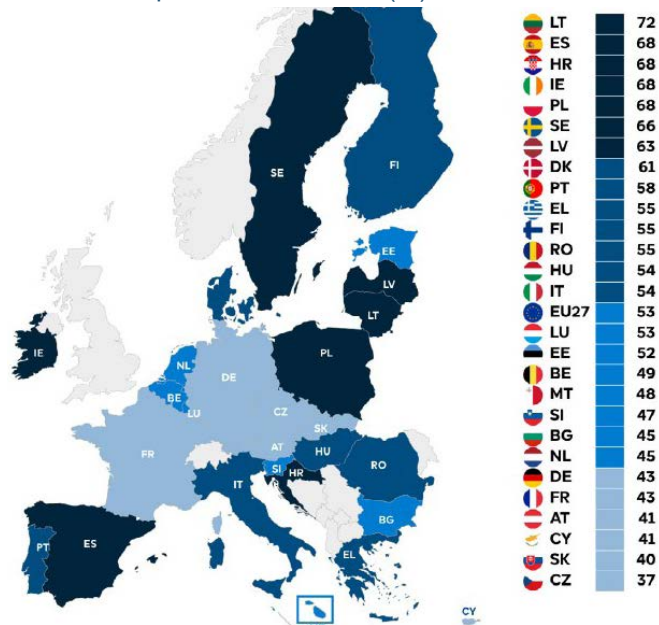
Hlavními důvody, proč lidé hlasují ve volbách do Evropského parlamentu, je podle českých respondentů to, že „chtějí podpořit nějakou politickou stranu“, „obvykle chodí k volbám“, „chtějí podpořit konkrétního kandidáta“ a rovněž, že „chtějí hlasováním v evropských volbách změnit věci“. **Mezi důvody, proč naopak k volbám do EP nepůjdou, Češi nejvíce zmiňovali, že „se nezajímají o politiku obecně“, že „se domnívají, že jejich hlas nic nezmění“, že „obecně nedůvěřují politickému systému“ a že „jsou proti EU“.**

Tématem průzkumu byl i obraz Evropského parlamentu u dotazovaných nebo jejich celkový názor na členství v EU. Jak z výsledků vyplynulo, více než sedm z deseti občanů EU (72 %) souhlasí, že jejich země má z členství v EU prospěch. Hlavními důvody jsou kroky EU k udržení míru a posílení bezpečnosti (34 %). Pro ČR je hlavním důvodem prospěchu z členství přínos nových pracovních příležitostí (39 %) a hned poté kroky EU k udržení míru a posílení bezpečnosti (33 %).

Názor na Evropskou unii zůstává od března letošního roku stabilní: 45 % občanů ji vnímá pozitivně, 38 % neutrálně a 16 % negativně. V České republice naopak pozitivní vnímání EU kleslo na 31 % (o čtyři procenta oproti březnu), ale stejně tak i negativní vnímání na 24 % (o 5 % oproti březnu). Zvýšil se naopak počet Čechů, kteří se k EU staví neutrálně (44 %).

Průzkum se respondentů ptal rovněž na rozšiřování Evropské unie. Na dotaz, zda souhlasí s výrokem, že vzhledem k ruské invazi na Ukrajinu by měla EU urychlit své úsilí o umožnění vstupu nových zemí do EU, odpovědělo jen 37 % Čechů, že souhlasí. Naopak 57 % s tím nesouhlasilo.

S ohledem na ruskou invazi na Ukrajinu by EU měla urychlit své úsilí, aby umožnila novým zemím vstoupit do EU. Podíl odpovědí „souhlasím“ (%)

Zdroj: Eurobarometr

Celkově v Evropské unii byl poměr opět opačný: 53 % souhlasilo a 40 % nesouhlasilo. Zbytek dotazovaných nevěděl. EU v současné době uvažuje o zahájení přístupových rozhovorů s Ukrajinou a Moldavskem, do budoucna se hovoří rovněž o rozšiřování bloku o země západního Balkánu.

Celkově z průzkumu vyplynulo, že jsou lidé mnohem více optimističtí, pokud jde o jejich osobní život, než pokud jde o situaci v jejich zemi a v Evropské unii. Celých 70 % Čechů odpovědělo, že se věci v jejich osobním životě v současné době ubírají správným směrem (v EU 68 %), zatímco o špatném směru hovořilo 23 % českých respondentů (v EU 20 %).

<https://euractiv.cz/section/politika/news/volby-do-evropskeho-parlamentu-cechy-nezajimaji-vyplyva-z-pruzkumu/>

<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3152>

ROZŠIŘOVÁNÍ EU

Komise podpořila přístupové rozhovory s Ukrajinou a Moldavskem

Evropská komise 8. listopadu přijala tzv. rozšiřovací balíček 2023, ve kterém hodnotí, tak jako každý rok, jaký pokrok v reformách a dalších „úkolech“ dělají země, které mají zájem o vstup do Evropské unie. Vůbec poprvé se zde mluví také o Ukrajině, Moldavsku a Gruzii, které se kvůli ruské agresi začaly k Unii přibližovat rychleji, než se plánovalo.

Hodnotící zprávy k jednotlivým zemím, kam patří kromě zmíněné trojice také šestice zemí západního Balkánu a Turecko, budou v následujících dnech a týdnech podrobeny mnoha analýzám. **Hlavní poselství je ale jasné už teď – Komise je přesvědčená o tom, že Ukrajina i Moldavsko jsou dostatečně připravené na to, aby s nimi mohly započít rozhovory o vstupu do EU.**

„S ohledem na výsledky dosažené Ukrajinou a Moldavskem a na probíhající reformní úsilí Komise doporučila, aby Rada zahájila přístupová jednání s oběma zeměmi. Komise dále doporučuje, aby Rada přijala rámce pro jednání, jakmile Ukrajina a Moldavsko přijmou některá klíčová opatření. Komise je připravena podat Radě do března 2024 zprávu o pokroku týkajícím se těchto opatření,“ napsala Komise.

To tedy znamená, že pokud by na prosincové Evropské radě dali Ukrajině a Moldavsku zelenou i lídři zemí EU, přístupový proces by sice oficiálně začal, první praktické vyjednávání o vstupu by ale proběhlo nejdříve na jaře příštího roku, až se podaří splnit i zbývající podmínky.

Od Evropské komise je to důležitý signál, který má za cíl povzbudit další reformy. Kdyby se hodnotící zprávy naopak zaměřily na to negativní, co se ještě splnit nepodařilo, kandidátské země by to mohlo odradit a celý proces reform zpožalovat.

Události v EU

Zároveň platí, že se do velké míry jedná o symbolický krok – i když se přístupová jednání zahájí, trvá dlouhé roky, než se je podaří úspěšně dokončit. V případě Ukrajiny to může být 10 a více let.

Pokud jde o Gruzii, posledního ze tří „nováčků“, i tady Komise vsadila na pozitivní přístup a povzbuzení. Doporučila Radě, aby jí udělila kandidátský status, až se podaří splnit určité podmínky.

Míč je teď na straně prezidentů a premiérů členských zemí EU. To oni rozhodnou o tom, jestli na doporučení Komise dají, nebo ne. Rozšiřování EU by mělo být ústředním tématem posledního summitu lídrů v letošním roce, který se bude konat 14. - 15. prosince.

<https://euractiv.cz/section/rozsireni-eu/opinion/komise-podporila-pristupove-rozhovory-s-ukrajinou-a-moldavskem-a-udelala-dobre/>

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_23_5633

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Evropský parlament: Recyklace by měla být snazší a obaly by měly být použity opakovaně

Opakované použití obalů a jejich recyklace by měly být snazší a častější, shodli se poslanci Evropského parlamentu na plenárním zasedání ve Štrasburku. Chtějí tak zastavit stále rostoucí množství odpadu a předejít vzniku zbytečných obalových materiálů.

Pro usnesení hlasovalo 426 poslanců, proti se jich postavilo 125 a 74 se zdrželo hlasování. Společný postoj teď bude parlament obhajovat při jednání se členskými státy.

Poslanci požadují zákaz prodeje tenkých plastových tašek s tloušťkou pod 15 mikronů, které nejsou nezbytné jako obaly pro potraviny buď z hygienických důvodů, nebo aby se zabránilo plýtvání potravinami.

Navrhují také výrazně omezit malé jednorázové obaly, které se používají například pro kosmetiku v hotelích či jednotlivé porce mléka nebo cukru v restauracích. Spotřebitelé by také měli mít možnost přinést si na jídlo vlastní nádobu. **Zákaz by se vztahoval třeba i na fólie pro balení zavazadel na letištích.**

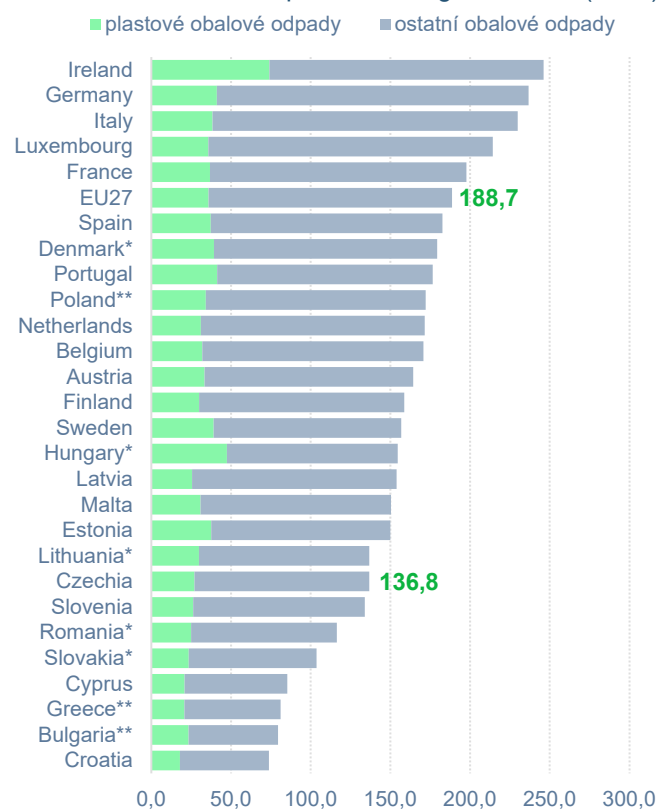
Důraz na opakované použití obalů nebo možnost jejich recyklace má být podle parlamentního návrhu brán v potaz už při navrhování designu obalů a při jejich výrobě. Obaly také mají být co nejmenší, aby bylo zboží kvalitně zabezpečeno, ale neplýtvalo se materiálem.

Aby se předešlo nepříznivým účinkům na zdraví, požadují poslanci zákaz používání takzvaných věčných chemikálií (perfluorovaných a polyfluorovaných alkylových látek neboli PFAS) a bisfenolu A v obalech určených pro styk s potravinami.

Státy by také podle poslanců měly zajistit, že 90 % materiálů obsažených v obalech bude do roku 2029 končit v kontejnerech na tříděný odpad.

V roce 2021 vyprodukoval každý Evropan v průměru 188,7 kilogramu obalového odpadu. V roce 2030 by toto číslo mohlo podle odhadů stoupnout až na 209 kilogramů obalového odpadu ročně na osobu. Produkce obalového odpadu v ČR činila v roce 2021 zhruba 137 kg. na osobu.

Produkce obalového odpadu v EU, kg. na osobu (2021)

Zdroj: Eurostat; *data z 2020, **data z 2019

Podle nového nařízení by měla EU do roku 2030 snížit množství používaných obalů o 5 %, do roku 2035 celkem o 10 % a do roku 2040 až o 15 %. U plastových obalů by Evropa měla postupovat ještě razantněji, a to snižováním postupně o 10, 15 a 20 %.

Finální podoba směrnice by podle odhadů českých europoslanců měla být schválena do konce volebního období současného parlamentu, tedy do června příštího roku.

<https://euractiv.cz/section/obehove-hospodarstvi/news/evropsky-parlament-hlasoval-pro-snazsi-recyklaci-a-opakovane-pouziti-obalu/>

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20231117IPR12213/ep-prijal-nova-pravidla-pro-snizovani-opakovane-pouziti-a-recyklaci-obalu>

9 z 10 Čechů má v současnosti zřízený alespoň nějaký typ pojištění. Výše vynaloženého pojistného navíc představuje jen 2,9 % českého HDP, což je 10. nejhorší výsledek v Evropě. Navíc se často pojišťujeme nedostatečně. Například dvě třetiny Čechů, kteří mají sjednané pojištění nemovitosti, ho nemají správně nastavené.

DESETINA ČECHŮ NEMÁ ŽÁDNÉ POJIŠTĚNÍ

Podle zjištění Indexu prosperity a finančního zdraví Čechů si nejčastěji pojišťujeme domácnost, takovou službu využívá 61 % z české populace. Nejméně populární je naopak pojištění vozu proti krádeži či pojištění schopnosti splácet úvěr nebo hypotéku, tyto produkty využívá méně než pětina z nás.

Pojištění si přitom sjednává především starší generace. „Častěji ho využívají lidé starší 50 let než mladší lidé. To platí téměř pro všechny typy produktů. Nejvíce je ale tento rozdíl patrný u pojištění odpovědnosti, které ve věkové kategorii 18 až 29 let má 12 % lidí, zatímco v kategorii 50 až 65 let tento podíl činí 37 %,“ říká Milan Mařík, analytik Evropy v datech.

16 % Čechů bez pojištění domácnosti jako důvod uvedla nedostatek financí

Existuje několik důvodů, proč lidé pojištění nechťejí. Většina lidí bez pojištění ale uvedla, že nevlastní nic cenného. To platí například pro 21 % z těch, kteří nevyužívají pojištění domácnosti. Současně ale 16 % respondentů bez pojištění domácnosti zmínilo, že na toto pojištění nemají dostatek financí. Za podpojištěním ale může stát i nedůvěra v pojišťovny. Až pětina z těch, kteří nemají životní pojištění, není přesvědčena o tom, že by jim pojišťovna v případě pojistné události opravdu vyplatila příslibenou částku.

Správně pojištěnou nemovitost má jen třetina Čechů

I přesto, že má většina Čechů zkušenost s nějakým druhem pojištění, v celkovém kontextu české populace se u nás jedná spíše o nedostatečné pojištění. „Češi se o své pojistky moc svědomitě nestarají, a to zejména o výši pojistné částky. Z našeho průzkumu, který jsme v roce 2021 realizovali s agenturou Ipsos, vyplývá, že 41 % Čechů neví, na jakou hodnotu má pojištěnou svou nemovitost. A pouze 42 % lidí si v posledních pěti letech aktualizovalo svou pojistnou smlouvu. Současně je v ČR pojištěno cca 55 % nemovitostí, zatímco v západní Evropě je to přes 90 % nemovitostí, a někde je živelní pojištění majetku dokonce povinné,“ vysvětluje Milan Káňa, mluvčí pojišťovny Kooperativa.

S podpojištěním souhlasí i Česká asociace pojišťoven. „Z našich dat z letošního průzkumu, který jsme provedli společně s agenturou SC&C vyplývá, že z těch lidí, kteří mají pojištěnou nemovitost, ji má jen třetina pojištěnou správně a dalších 15 % má hodnotu pojištění nastavenou na méně než polovinu správné částky. Důvodem podpojištění je zastaralost pojistných smluv – například polovina z nich byla uzavřena před rokem 2012 a každá desátá pak nebyla nikdy aktualizovaná,“ dokládá Tomáš Pavlík, tiskový mluvčí České asociace pojišťoven.

Jedním z klíčových faktorů, který ovlivňuje, jak se lidé pojišťují je jejich příjem. „Nízkopříjmové domácnosti a domácnosti bez dlouhodobých finančních rezerv se pojišťují výrazně méně. Souvisí to s tím, že si pojištění nemohou finančně dovolit a je pro ně nedostupné. Právě pro tuto cílovou skupinu však může mít pojištění velké přínosy. Umožňuje totiž přenést rizika z jednotlivců na instituce, které je lépe zvládají a zlepšují tak finanční odolnost a celkovou finanční stabilitu domácností,“ říká Kamila Fialová, ekonomka ze Sociologického ústavu AV ČR.

Češi na pojištění vynaloží jen 2,9 % HDP. Evropský průměr je přitom 6,8 %

Podpojištění Čechů vyplývá i z mezinárodního srovnání. Podle dat OECD se podíl vybraného pojistného v ČR rovná 2,9 % HDP, což je desátý nejnižší výsledek ve 27 sledovaných evropských zemích. Evropský průměr přitom činí 6,8 %. „Do ukazatele celkové výše pojištěnosti se však v jednotlivých zemích promítá řada faktorů. Legislativně rozdílné daňové režimy, struktura a vyspělost ekonomiky, hodnota osobního majetku či odlišné penzijní systémy. Míru pojištěnosti je tedy potřeba brát s rezervou a posuzovat každou zemi individuálně,“ osvětluje Tereza Hrtúsová, analytička České spořitelny. „Pro Čechy je typická výraznější role neživotního pojištění, více myslí na svůj majetek než na to, že se jim může přihodit úraz s trvalými následky. Životní pojištění má v Česku na celkovém pojistném, tj. na celkové částce, kterou lidé vynaloží na pojištění, jen 29% podíl, což nás řadí na konec žebříčku. Průměrem zemí OECD je zhruba 50 %,“ dodává.

indexprosperity.cz

Slabá spotřebitelská poptávka, vysoké ceny energií, přetrvávající nedostatek zaměstnanců, digitalizace, napětí v mezinárodních vztazích, obchodní války. To vše patří k faktorům, které ovlivňují české firmy a podnikatele napříč všemi sektory. V následujícím přehledu se pojdme detailněji podívat na jednotlivá odvětví a na to, co bude v roce 2024 určovat jejich kondici.

ODVĚTVOVÝ VÝHLED NA ROK 2024: CO BUDE HÝBAT ČESKOU EKONOMIKOU?

1. Automobilový průmysl: Výrobě se daří, na obzoru riziko nižší poptávky

Podle dat Českého statistického úřadu se tuzemskému automobilovému průmyslu, kam spadají jak automobilky, tak rozsáhlá síť jejich dodavatelů v roce 2023 daří. Za leden až říjen stoupla jejich produkce v meziročním srovnání o 18 %, tržby dokonce o 22 %. Hodnota obou ukazatelů se už nachází nad úrovní předcovidového roku 2019. Ve srovnání s minulými roky totiž výrobci nemusí čelit tak rozsáhlým výpadkům dílů, zejména čipů. Na druhé straně situace řady menších a středních dodavatelů zůstává náročná, protože kvůli tlaku automobilek se jim nedaří do svých cen promítnout zvýšené náklady na energie, mzdy, suroviny či investice. Registrace nových osobních aut v EU a Spojeném království za leden-říjen 2023 meziročně silně rostly o 17 %, a to i proto, že evropský trh dohání milionové výpadky v prodeji nových aut z posledních tří let. Přesto očekávání slabšího ekonomického růstu v Evropě pro příští rok dává tušit ochlazení zájmu o pořízení nových vozů jak ze strany firemních zákazníků, tak domácností.

Za leden až říjen 2023 bylo v ČR vyrobeno přes 1,1 milionu osobních automobilů, jen o 3 % méně než v roce 2019. Z toho 13 % připadalo na čistě bateriové elektromobily a plug-in hybridy. Právě rozvoj elektromobility je v současnosti nejnáročnější výzvou pro tuzemské automobilky i mnoho jejich dodavatelů. Elektrická auta jsou totiž stále dražší než auta se spalovacími motory, řada zemí EU na ně snižuje finanční podpory a sílí konkurenci ze strany Tesly i dravých čínských značek. Přitom rok 2035, ve kterém má být v EU prakticky ukončen prodej nových aut na spalovací motory, se z hlediska dlouhodobějšího plánování v automobilovém průmyslu rychle blíží.

Více o českém automobilovém průmyslu najdete v naší analýze: [Český automobilový průmysl: Na cestě z krize?](#)

2. Stavebnictví: Čeká se mírný pokles

Zvyšování produkce českého stavebního sektoru přerušila v roce 2020 covidová pandemie. V letech 2021-2022 se však odvětví opět vydalo na rostoucí dráhu. V prvních deseti měsících roku 2023 se produkce pozemního stavitelství mírně snížila (meziročně -1,1 %), výkon inženýrského stavitelství klesl (-4,0 %). Vzhledem k nepříliš pozitivnímu ekonomickému výhledu lze očekávat, že stavebnictví se ani v roce 2024 nevrátí k významnějšímu růstu. Manažeři stavebních firem pro rok 2024 očekávají pokles trhu stavebních prací o 2,7 %. A to přesto, že kapacity stavebních firem zůstávají z důvodu nedostatku zaměstnanců obdobně využité jako loni (85 % ve 4. čtvrtletí 2023).

Hlavním tématem posledního období byly rostoucí ceny stavebních materiálů, nákladů na pracovní sílu a ostatních vstupů. Podle dat ČSÚ se celkové ceny stavebních prací v roce 2022 zvýšily o více než 12 % a za leden-říjen 2023 o dalších 7 %. Nicméně ceny celosvětově obchodovaných materiálů, jako je ocel, dřevo a plasty, již sestoupily ze svých nedávných maximálních hodnot. A ceny materiálů vyráběných v tuzemsku (cement, beton, cihly, sklo a další) v posledních měsících zastavily svůj růst.

Budoucí vývoj cen stavebních materiálů obchodovaných na burzách bude záviset především na stavu světové ekonomiky. Pokud by měl její vývoj zůstat v útlumu, nebo se ještě zhoršit, mohly by ceny těchto materiálů dále klesat z důvodu snížené poptávky po nich. Ceny stavebních materiálů, jejichž výroba je energeticky náročná, pak zůstanou zvýšené, dokud tlak na ceny energií ještě více neoslabí.

3. Obchod: Spotřeba domácností zůstává utlumená

Spotřeba domácností v Česku zůstává kvůli vysoké inflaci utlumená. Češi v prvních třech čtvrtletích roku 2023 nakoupili dokonce méně zboží, než v 1.-3. čtvrtletí roku 2020, kdy byla kvůli covidu uzavřena většina obchodů. Firmy zaměřené na maloobchod prodaly za leden až říjen letošního roku o 5 % méně zboží než ve stejném období roku 2022. Díky vyšším cenám však na tržbách utržily o necelá 2 % více než v roce 2022.

Podle našeho odhadu by se spotřeba domácností měla po poklesu o 3 % v roce 2023 v následujícím roce vrátit k růstu (o 1,6 %). Pomůže tomu nižší inflace a všeobecné zlepšení ekonomické aktivity, i když to bude pozvolnější, než se ještě v létě předpokládalo. Hlavním trendem v obchodě zůstává prodej zboží i služeb přes internet. A to přesto, že po boomu z poslední dekády, kdy se v letech 2011-2021 u nás prodeje zboží přes internet zvyšovaly o 20 % ročně, přišlo v roce 2022 vystřízlivění. Prodeje totiž klesly o desetinu a k meziročně nižším výkonům došlo i v první polovině roku 2023. Od letních měsíců 2023 opět pozorujeme postupný mírný nárůst prodeje i tržeb e-shopů působících v ČR.

Dalším velkým obecným trendem obchodu je deklarovaný boj proti plastům, důraz na ochranu životního prostředí a zdravý životní styl, což se ve velké míře propisuje i do potravinářského průmyslu. Naopak snahy politiků o zvýšení konkurenčního prostředí v celé vertikále výroby a prodeje potravin se zatím v praxi významně neprojeví.

*Radek Novák
Ekonomické a strategické analýzy
Celý report je k dispozici [zde](#).*

Téma

Dosáhnout cílů Zelené dohody pro Evropu nepůjde bez investic do vývoje a výroby inovativních, nízkoemisních technologií. Evropská komise proto navrhla Akt o průmyslu pro nulové čisté emise, jehož cílem je zrychlit vývoj a navýšit produkci strategických nízkouhlíkových technologií na minimálně 40 % ročních unijních potřeb. ČR má velmi dobré výchozí podmínky pro výrobu zelených technologií.

JAK MŮŽE ČESKO NA GREEN DEALU VYDĚLAT? PUSTIT SE DO VÝVOJE A VÝROBY ZELENÝCH TECHNOLOGIÍ

ZELENÉ TECHNOLOGIE BUDOU HRÁT KLÍČOVOU ROLI

Lídři Evropské unie schválili v prosinci roku 2019 Zelenou dohodu pro Evropu, tzv. EU Green Deal. Jeho cílem je snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 o 55 % proti roku 1990 a dosáhnout do roku 2050 čistých nulových emisí v EU. Netýká se jen energetiky, prostupuje do všech odvětví a činností od zemědělství a výrobu potravin přes průmysl, nakládání s odpady, dopravu až po budovy.

Dosáhnout takto ambiciózní cílů ovšem nepůjde bez investic do vývoje a produkce nových, inovativních a moderních technologií.

Evropská komise si je toho vědoma, a i pod geopolitickým tlakem v podobě amerického investičního programu Inflation Reduction Act, jenž by měl zajistit investice do zelených technologií v USA ve výši až 1 bilionu USD, a vzhledem k velké závislosti Evropy na dodávkách technologií, materiálů a surovin z Číny, navrhla na jaře roku 2023 dvě nařízení:

Akt o průmyslu pro nulové čisté emise (Net-Zero Industry Act)

Jeho cílem je zrychlit vývoj a produkci nízkouhlíkových technologií, zajistit zjednodušené a zrychlené povolování zelených investic, zaručit rychlou realizaci a podporu strategických projektů.

Nařízení rozlišuje mezi strategickými nízkouhlíkovými technologiemi (viz tabulka), které získají větší podporu, a ostatními nízkouhlíkovými technologiemi, jež budou rovněž z nové normy benefitovat. Mezi druhou kategorií patří i:

- Pokročilé technologie pro výrobu energie z jaderných procesů s minimálním odpadem z palivového cyklu;
- Malé modulární reaktory;
- Technologie energetické účinnosti;
- Technologie pro alternativní udržitelná paliva.

Za technologie se přitom považují nejen konečné výrobky, ale i jejich konkrétní součásti a strojní zařízení používaných k jejich výrobě. Cílem nařízení je do roku 2030 zajistit výrobní kapacitu strategických nízkouhlíkových technologií ve výši minimálně 40 % ročních unijních potřeb.

Strategické nízkouhlíkové technologie

Solární fotovoltaické a solární termické technologie
Technologie k produkci větrné energie na pevnině a obnovitelné energie na moři

Bateriové/skladovací technologie
Tepelná čerpadla a technologie geotermální energie
Elektrolyzéry a palivové články
Technologie udržitelné výroby bioplynu/biometanu
Technologie zachycování a ukládání uhlíku (CCS)
Technologie sítí

Akt o kritických surovinách (European Critical Raw Materials Act)

Cílem tohoto návrhu je zajistit dostatečný přístup k materiálům a surovinám, které jsou nezbytné pro výrobu klíčových technologií. Posíleny mají být všechny části domácích dodavatelských řetězců (rychlejší a jednodušší povolovací procesy), důraz bude kladen i na recyklaci a udržitelnost. Se třetími zeměmi mají pak být rozvíjena oboustranně výhodná partnerství.

Návrh obsahuje seznam strategických surovin, které jsou klíčové pro strategické technologie používané pro ekologické, digitální, obranné a vesmírné aplikace. U nich by do roku 2030 došlo k splnění následujících cílů:

- nejméně 10 % roční spotřeby by se v EU mělo těžit;
- nejméně 40 % roční spotřeby by se mělo v EU zpracovávat;
- nejméně 15 % roční spotřeby by se mělo získávat v rámci recyklace;
- ne více než 65 % roční spotřeby by mělo pocházet z jedné třetí země.

Seznam strategických surovin EU

bismut	mangan – bateriová kvalita
bor – metalurgická kvalita	přírodní grafit – bateriová kvalita
kobalt	nikl – bateriová kvalita
měď	platinové kovy
galium	prvky vzácných zemin pro magnety
germanium	křemíkový kov
lithium – bateriová kvalita	titanový kov
hořčíkový kov	wolfram

Investice do zelených technologií, materiálů a surovin by měly být mnohem snazší.

Téma

Green Deal v kostce

1) Čistá, dostupná a bezpečná energie

- Cílem je dekarbonizace energetiky

2) Strategie „Z Farmy na vidličku“

- Snížení používání pesticidů o 50 % a hnojiv o 20 % do roku 2030

- Ekologicky obhospodařovat 25 % zemědělské půdy

- Snížení prodeje antimikrobiálních látek pro zvířata o 50 % do roku 2030; lepší životní podmínky zvířat

- Nové značení potravin s cílem zvýhodnit zdravé a udržitelné produkty

3) Udržitelný průmysl a oběhové hospodářství

- Modernizovat a dekarbonizovat energeticky náročná průmyslová odvětví

- Podpořit evropské průmyslové aliance – pro čistý vodík, baterie, cirkulární plasty, suroviny

- Zavést oběhové hospodářství

4) Udržitelná a inteligentní mobilita

- Emise z odvětví dopravy se do roku 2050 sníží o 90 %

- 2x tolik nákladů i lidí se přesune na železnici

- Podpora alternativních paliv v dopravě

5) Zlepšení energetické náročnosti budov

- Cílem je snížit spotřebu energií a materiálů, které budovy vyžadují

- EU chce rozjet renovační vlnu, cílem je renovovat 35 milionů domů

6) Ochrana ekosystému a obnova biologické rozmanitosti

- Cílem je do roku 2030 obnovit biologickou rozmanitost Evropy

- Rozšířit chráněné plochy v EU o dodatečných 30 %

- Vysadit 3 miliardy nových stromů do roku 2030

7) Odstranění znečištění

- Cílem je nulové znečištění ovzduší, vody a půdy do roku 2050

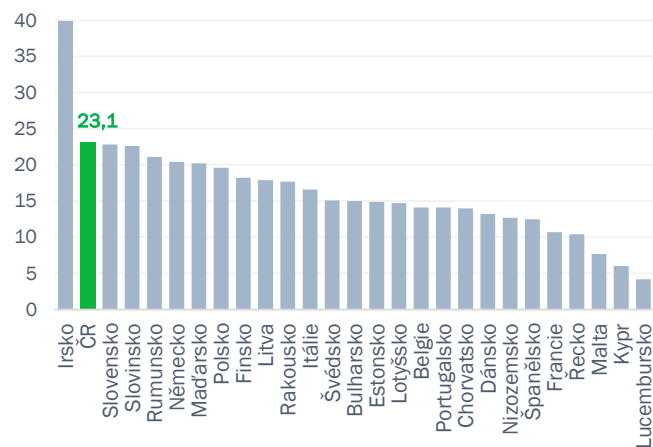
- Součástí je i oblast chemických látek

Zdroj: Ekonomické a strategické analýzy, Česká spořitelna - vlastní zpracování

ČESKO MÁ PRO VÝROBU ZELENÝCH TECHNOLOGIÍ VELMI DOBRÉ VÝCHOZÍ PODMÍNKY

Česká republika má velmi silnou průmyslovou tradici. A zpracovatelský průmysl zůstává významnou částí tuzemské ekonomiky – jeho podíl na hrubé přidané hodnotě je druhý nejvyšší v EU, činí 23,1 %.

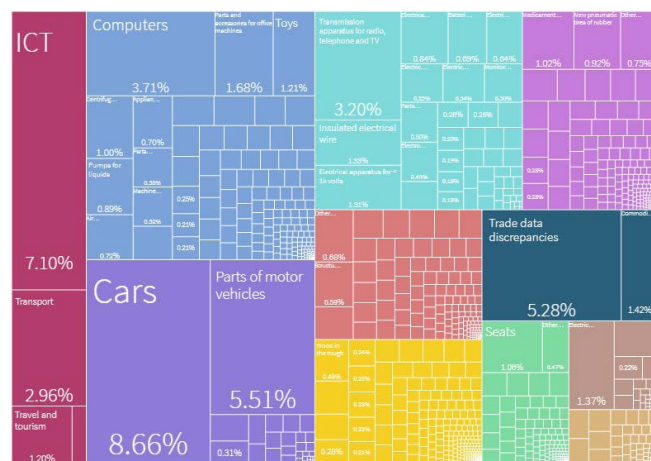
Podíl zpracovatelského průmyslu na celkové hrubé přidané hodnotě, 2022

Zdroj: Eurostat

Česká ekonomika a její exporty jsou navíc poměrně hodně diversifikované. V Indexu ekonomické komplexity, který měří pestrost daného hospodářství a zároveň nastiňuje schopnost země daný produkt vyrobit, patří Česku 6. místo na světě. Podíl vysoce technologických produktů na českých vývozech je čtvrtý nejvyšší v EU.

Struktura českého exportu, 2021

Zdroj: Harvard's Growth Lab's research

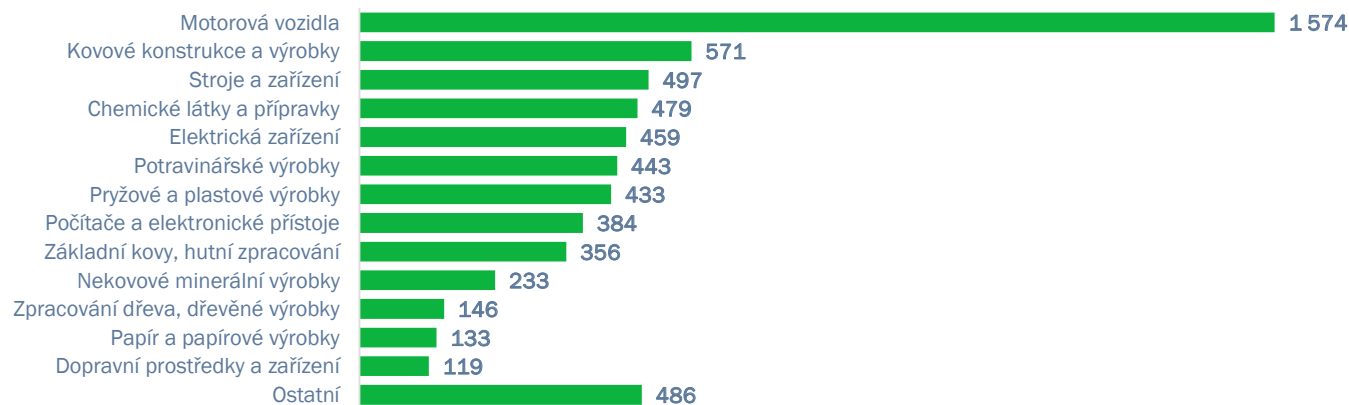
Českému zpracovatelskému průmyslu sice stále dominuje automobilový průmysl, ovšem najdeme v něm i řadu odvětví, které mají už dnes blízko k moderním a udržitelným technologiím. Anebo by jejich výrobní portfolio mohlo být o tyto a další budoucí technologie či materiály doplněno.

Pozitivní také je, že podíl zaměstnanosti ve středně a vysoce technologicky náročných výrobních odvětvích je v Česku druhý nejvyšší mezi zeměmi EU.

Na druhé straně podíl populace s dokončeným vysokoškolským vzděláním v ČR zůstává čtvrtý nejnižší v EU.

Obrat zpracovatelského průmyslu podle odvětví v ČR (v mld. Kč, 2022)

Zdroj: MPO

V NĚKTERÝCH ODVĚTVÍCH JSME NA TOM DOBŘE, JINDE BYCHOM MOHLI VÝRAZNĚ PŘIDAT

V některých strategických odvětvích jsme na tom už dnes poměrně dobře, jinde bychom měli navázat na rozvíjející se projekty a ve vývoji a výrobě technologií přidat.

Solární technologie: Česko se v budoucnu nejspíš nestane lídrem v produkci fotovoltaických článků a panelů. Má však zárodky výzkumu a vývoje článků s vyšší účinností a se zapojením nových materiálů, což by mohlo vyústit ve vývoj, design a projektování pokročilejších technologií v ČR. Zároveň máme tradici a výrobní bázi v oblasti solárních termálních kolektorů.

Větrná energetika: ČR má velmi silnou strojírenskou základnu včetně výroby kovodělných výrobků a konstrukcí, energetických zařízení a součástek pro ně (ložiska, převodovky, generátory, elektroinstalace apod.). Ve výrobě zařízení pro větrnou energetiku však zatím až na několik výjimek příliš silná není. Očekávaný další rozvoj větrné energetiky ve světě může být pro tuzemské strojírenské společnosti zajímavou příležitostí.

Bateriové/skladovací technologie: V ČR už dnes působí řada firem vyrábějící bateriová úložiště energie a investující do jejich vývoje či návrhu. Lze tak využít tuzemskou elektrotechnickou bázi a produkci baterií a akumulátorů (ideálně vlastních návrhů) významně rozšířit. Pro automobilový průmysl pak bude klíčové získat a rozvíjet oblast výroby baterií do aut, a to ideálně z pohledu výzkumu, vývoje a inovací. Pro výrobu baterií lze použít i zásoby lithia na českém území.

Tepelná čerpadla a geotermální technologie: Ve výrobě tepelných čerpadel a zařízení v sektoru vytápění, větrání a klimatizace má ČR už nyní silnou pozici. Tu ještě více posílí probíhající investice do rozšíření produkce. Do budoucna bychom měli klást důraz na udržení této role a její ještě větší rozvoj včetně výzkumu a vývoje tepelných čerpadel (i těch větších a průmyslových, které se začínají rozvíjet) a geotermálních technologií.

Elektrolyzéry a palivové články: Několik tuzemských firem už na vodíkovou vlnu naskočilo, ale vzhledem k jeho potenciálu by jich mohlo být řádově více.

Výroba bioplynu/biometanu: Tato oblast je zatím hlavně doménou evropských západních zemí.

Zachycování a ukládání uhlíku: V ČR už jsou první vlašťovky v podobě pilotních projektů či dodávek do zahraničí, na něž by bylo užitečné navázat. A zároveň využít tuzemskou strojírenskou základnu, díky níž by se české firmy mohly v tomto oboru více prosadit i na mezinárodní úrovni.

Technologie sítí: Ve státech střední a východní Evropy se otevírá velký potenciál pro zavádění chytrých měřičů a technologií inteligentních sítí. A to i přesto, že jej bude chtít využít konkurence, která je už nyní aktivní v západní Evropě.

Jaderná energetika: ČR by se na budoucím rozvoji jaderné energetiky po celém světě měla podílet. Historicky má v jaderném průmyslu silnou pozici. Naše kompetence bychom měli využít i při vývoji, designu, dodávkách a výstavbě malých modulárních reaktorů.

Radek Novák, Tomáš Kozelský
Ekonomické a strategické analýzy
Celý report je k dispozici [zde](#).

EU dotace a financování

Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhlásilo příjem žádostí pro Digitální podnik – Technologie 4.0 z Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK). Malé a střední podniky realizující své projekty mimo Prahu mohou své žádosti předkládat do 15. 2. 2024. Co všechno bude podpořeno?

DOTACE NA VÝROBNÍ TECHNOLOGIE: CO PŘIDAT A ZVÝŠIT TAK SVOU ŠANCI NA ZÍSKÁNÍ?

Podporovanými aktivitami vedoucími k rozvoji technologické úrovně a zvyšování konkurenceschopnosti malých a středních podniků na poli digitalizace a automatizace výroby jsou:

- Práce s daty a datová integrace.
- Komunikační a identifikační infrastruktura.
- Robotizace, automatizace, aditivní technologie, měření.
- Predikce poruch a optimalizace údržby.
- Kybernetická bezpečnost.

Výdaje projektu jsou způsobilé od 5 do 50 mil. Kč, dotace se pak pohybuje v rozmezí od 30 do 60 %, a to dle velikosti žadatele a místa realizace.

Aby byly výdaje způsobilé, musí se, navíc k finančnímu limitu, jednat o:

Dlouhodobý hmotný majetek:

- pořízení nových technologických zařízení a vybavení vč. potřebné infrastruktury,
- nákup výrobních strojů a zařízení,
- hardware,

Dlouhodobý nehmotný majetek:

- SW,

Služby:

- licence,
- služby expertů,
- školení.

Důležitou podmínkou je, že žadatel musí investovat do alespoň 3 z 5 podporovaných aktivit. Všechna místa realizace musí být ve shodném regionu soudržnosti NUTS II.

„Pro mnoho podnikatelů působí atraktivně, že tato dotace umožňuje pořízení výrobních technologií, což je možnost v současné době značně omezená“, hodnotí své zkušenosti z konzultace projektových záměrů Lukáš Nevěděl, garant výzvy v Erste Grantika Advisory, a. s. (EGA). „Bohužel si zpočátku neuvědomují, že pro splnění podmínek výzvy a získání dostatečného množství bodů nestačí jen pořídit tyto technologie, ale také informační systém (IS) a další pokročilé nástroje. Původně plánovaná investice tak vzroste na několiknásobek, což jejich zájem v první fázi ochladí“. Zejména, pokud se jedná o opravdu malé společnosti, u kterých je přidaná hodnota pořízeného IS, respektive návratnost vynaložených prostředků, minimální, nebo společnosti, které již do moderního IS investovaly, například v jedné z předchozích výzev.

Ale aby mé hodnocení nevyznívало zbytečně negativně, myslím si, že Technologie 4.0 jsou ideální příležitostí pro

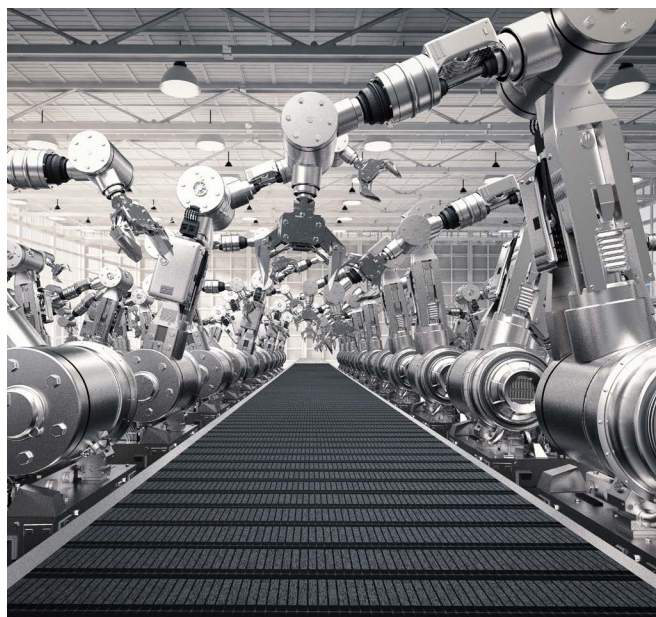
zpracovatelské podniky, které dosud výrazně neinvestovaly do digitalizace a automatizace procesů. Přihlédneme-li k faktu, že ostatní možnosti z Digitálního podniku v rámci OP TAK výrobní technologie nepodporují, pak silně doporučuji investici do komplexního projektu zvážit.“

Přihlédneme-li k pravděpodobné době, která bude na vyhodnocení projektů potřeba, a faktu, že většina podnikatelů začíná s realizací až ve chvíli, kdy mají dotaci víceméně jistou, budou mít úspěšní žadatelé na realizaci projektů téměř dva roky, tj. do 30. 6. 2026.

Aby měli zájemci konkrétnější představu, jak může typický projekt do Technologií 4.0 vypadat, poprosili jsme Lukáše Nevěděla o uvedení příkladu:

„Společnost produkující kvalitní kovové vrtáky a nástroje hodlá pořídit komplexní automatizovaný výrobní systém složený ze serveru se softwarovým řešením s obousměrnou datovou výměnou, speciálního měřicího zařízení, zcela autonomního rotorického vozíku, automatického chaotického skladu a dalších produktivních technologií, zde brusek. Všechny nástroje včetně SW budou napojeny na systém ERP a MES společnosti. Takováto investice společností umožní vyrábět medicínské díly, které se uplatní při velmi přesných chirurgických zákrocích.“

Jak vidno, tvorba relevantního záměru není zcela triviální, proto doporučujeme využít při přípravě služeb odborných poradenských společností, například právě Grantiky.

Erste Grantika Advisory, a.s.

Statistické okénko

Vybrané statistiky klíčových ukazatelů týkající se Zelené dohody pro Evropu. Emise skleníkových plynů, investice do VaV, Spotřeba primární energie, pokrytí vysokorychlostním internetem, podíl aut s nulovými emisemi na prodejích a produkce komunálního odpadu na obyvatele. Zdrojem dat je Eurostat. Pro více informací navštivte následující [odkaz](#).

Klíčové ekonomické ukazatele

	Emise skleníkových plynů (1990=100))				Investice do VaV (% HDP)				Spotřeba primární energie (TOE/obyv.)			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2016	2017	2018	2019
Belgie	83,6	83,0	75,7	78,9	2,86	3,16	3,35	3,22	4,07	4,21	3,80	4,21
Německo	66,9	62,9	57,6	60,2	3,11	3,17	3,13	3,13	3,52	3,43	3,15	3,21
Estonsko	61,3	43,3	38,1	42,6	1,41	1,63	1,75	1,75	4,24	3,52	3,24	3,34
Irsko	116,9	113,4	107,3	112,8	1,17	1,23	1,23	1,06	3,01	2,98	2,70	2,75
Řecko	88,1	81,3	68,5	71,5	1,21	1,28	1,51	1,45	2,11	2,08	1,80	1,92
Španělsko	116,5	109,7	90,7	97,7	1,24	1,25	1,41	1,43	2,66	2,56	2,22	2,37
Francie	82,7	81,4	71,4	76,5	2,20	2,19	2,30	2,21	3,55	3,49	3,08	3,31
Itálie	76,7	75,2	68,2	75,7	1,42	1,46	1,51	1,48	2,44	2,44	2,23	2,46
Kypr	154,9	155,9	138,4	145,7	0,61	0,71	0,84	0,87	2,93	2,88	2,47	2,57
Lotyšsko	80,2	67,2	82,6	96,2	0,64	0,64	0,69	0,69	2,43	2,38	2,24	2,37
Litva	34,4	34,2	31,8	33,3	0,94	0,99	1,14	1,11	2,27	2,25	2,23	2,37
Lucembursko	92,7	92,8	77,9	81,2	1,17	1,18	1,09	1,02	7,34	7,26	6,25	6,55
Malta	89,2	94,7	82,2	84,6	0,58	0,56	0,65	0,64	1,69	1,73	1,44	1,48
Nizozemsko	87,2	84,6	75,2	76,8	2,14	2,18	2,31	2,25	3,74	3,67	3,35	3,47
Rakousko	127,5	125,6	103,0	100,9	3,09	3,13	3,20	3,19	3,60	3,63	3,35	3,52
Portugalsko	100,5	94,0	80,6	77,0	1,35	1,40	1,61	1,68	2,20	2,15	1,89	1,88
Slovinsko	130,3	96,4	89,0	90,1	1,95	2,04	2,14	2,14	3,21	3,12	2,93	3,00
Slovensko	58,5	53,7	45,8	52,2	0,84	0,82	0,90	0,93	2,90	2,93	2,78	2,99
Finsko	121,8	104,7	85,2	105,8	2,76	2,80	2,91	2,99	5,95	5,81	5,41	5,68
Bulharsko	55,9	54,4	46,8	54,4	0,75	0,83	0,85	0,77	2,61	2,61	2,48	2,70
Česko	68,5	69,1	65,0	66,3	1,90	1,93	1,99	2,00	3,81	3,72	3,51	3,77
Dánsko	69,9	64,2	58,5	59,3	2,97	2,93	2,96	2,81	3,00	2,89	2,64	2,77
Chorvatsko	76,7	76,7	71,8	73,9	0,95	1,08	1,24	1,24	2,00	2,02	1,92	2,09
Maďarsko	66,3	65,4	61,0	62,3	1,51	1,47	1,59	1,65	2,50	2,51	2,45	2,57
Polsko	84,1	83,2	79,3	85,5	1,21	1,32	1,39	1,44	2,74	2,64	2,56	2,75
Rumunsko	31,2	29,7	26,9	29,0	0,50	0,48	0,47	0,47	1,67	1,66	1,61	1,73
Švédsko	72,3	56,7	22,1	26,8	3,32	3,39	3,49	3,35	4,64	4,45	3,99	4,21
EU	76,9	73,8	66,2	70,3	2,19	2,22	2,30	2,26	3,08	3,03	2,76	2,93

	Vysokorychlostní internet (pokrytí v %)				Tržní podíl elektromobilů v EU v %				Produkce komun. odpadu (kg/ob.)			
	2018	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021
Belgie	1,4	66,5	67,5	68,9	3,2	10,7	18,4	26,5	409	416	729	755
Německo	8,5	32,7	55,9	74,9	3,0	13,5	26,0	31,4	606	609	641	620
Estonsko	54,2	57,4	70,9	73,4	0,4	2,3	2,9	5,4	405	369	383	395
Irsko	12,9	35,4	83,3	88,7	4,1	7,4	15,8	22,2	598	625	644	n/a
Řecko	0,4	7,1	10,2	19,8	0,4	2,6	6,9	7,9	515	524	n/a	n/a
Španělsko	77,4	89,0	91,7	93,8	1,4	4,8	7,8	9,6	475	472	464	472
Francie	37,8	43,8	52,6	63,4	2,8	11,3	18,3	21,6	557	555	538	565
Itálie	23,9	30,0	33,7	44,2	0,9	4,3	9,4	8,7	499	503	487	495
Kypr	0,5	10,1	26,2	41,4	0,2	0,4	1,7	5,4	646	648	609	633
Lotyšsko	87,8	88,1	88,1	90,7	0,5	2,9	4,0	8,2	407	439	478	461
Litva	60,6	61,0	67,1	78,2	0,3	1,1	3,7	7,9	464	472	483	480
Lucembursko	63,4	92,0	95,1	95,9	3,5	11,4	20,5	24,3	803	791	790	793
Malta	31,6	100,0	100,0	100,0	n/a	n/a	n/a	n/a	672	697	643	611
Nizozemsko	32,2	88,6	89,8	90,6	14,9	25,1	29,5	34,6	511	508	533	515
Rakousko	13,0	13,8	39,3	45,4	3,5	9,5	20,0	22,1	579	588	834	835
Portugalsko	70,2	83,0	86,6	90,5	5,7	13,5	19,7	21,7	507	513	513	513
Slovinsko	61,1	63,8	65,6	72,4	0,3	3,1	3,5	6,2	486	504	487	511
Slovensko	42,9	45,5	50,2	66,7	0,4	1,9	3,0	3,7	414	421	478	497
Finsko	31,4	61,8	66,7	68,0	6,9	18,1	30,8	37,6	551	566	609	630
Bulharsko	54,2	65,2	75,2	84,7	n/a	n/a	1,7	4,0	407	442	408	445
Česko	28,3	29,3	33,3	52,5	0,5	2,6	3,2	3,9	494	500	543	570
Dánsko	64,4	93,0	93,8	94,9	4,2	16,4	35,3	38,6	814	844	814	769
Chorvatsko	23,4	43,2	46,5	51,7	0,4	1,9	4,2	5,1	432	445	418	447
Maďarsko	35,9	42,6	48,6	78,6	1,9	4,7	7,0	8,6	381	387	403	416
Polsko	29,1	60,3	64,6	70,0	0,5	1,9	3,7	5,0	329	336	346	362
Rumunsko	62,7	68,1	75,9	87,1	0,9	2,2	7,4	9,0	272	280	290	302
Švédsko	72,2	77,1	80,5	82,5	11,3	32,2	45,0	56,1	434	449	431	418
EU	33,3	50,1	59,8	70,2	3,0	10,5	18,0	21,6	500	504	521	527